

ook geheel
en de

ar de tucht
it, laat de
chen over,
d wordt is
n opzichte
or te voo-

riet het
atechismus
ramenten
ristus mag
n degenen,
No treedt
waar een
en verbiedt

Maar de
t, dat men
kan. Noch
dingen, die
uden, ken-

Voor den
ewest; de
en hem het
degedeeft,
wee in ge-
gebouw en
iering staat

ontrolle is
een dorp
naal komt;
d ontdekt
stadloek
ouderling
er daarom
ake wezen,
en hierbij
an Avond-

en van een
sp, hebben
Avondmaal
voortreedt,
g's is. Maar
parkerik ge-
aan enigen
et is dan
n Godzalig
ein reeds in
estand zoo
recht wein-

en. Wie
idmaal des
erken geen
onscientie,
is de eigen-
goed, toch
ernst dan
den wordt,
onder oit
en gesteld,
ellig wordt

de Kerk van
teeds meer
r. Dat dit
n de Kerk
naar toe,
a in onzen
al wat van
ikt. Maar
dat ze, in
nde machi-
ganiseerde
keerd den
a spel gaf,
a als pad-
n leden,
die gemeen-
te, Kerk en
hoette van
en, gingen
un vroegt,
was, dan
bijzondere
ar in het
band van
secte ver-
ns de ern-
ch te ver-
is het dan
haar van
naturen,
doop ont-
maar wien
a die aan-
king niet
opwekken
ks sprake,
n wanneer
n de Kerk
acht van
zijn. Het
ijpbreuke-
meetings,
persoonlijk
a invloed
zoo goed
van Kol
n de kerk,
n aan het

der kerk
den moet
an komen,
let. En we
og op de
r op onze
n van zelf,
et gevaar
is, toch
schone
kerkelijk
gemeld.
grijke uit-
het eind-
enemend
dankbaar
ons land

het getal der leden van onze kerken voort-
durend stijgt, op sommige kleinere plaatsen
zelfs zeer belangrijk, daar is dit stationair
blijven onder stadskerken, waar de gelegen-
heid tot uitbreiding juist zoo groot is, een
bewijs, dat er aan het leven der Kerken
iets hapert.

Voor Kootwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen van den heer
D. Ont te Zaandam / 250.
Vriendelijk verzoeken wij onzen scholen te
willen gedenken.

Namens het Bestuur:

D. HULLEMAN.

Teeftafel.

K. FERNHOOT MZ. V. D. M. te Utrecht. Aan-
tekeningen op het KORT BEGRIP ten gebruikte
van het Catechetisch Onderwijs. Utrecht. P.
den B-er.

Ons KORT BEGRIP is, naar de ervaring mij
geleerd heeft, een voortreffelijk catechisatieboekje
en dat wel om zijn beknoptheid en zijn dooreich-
tigheid. Ja, meer dan allen, dat de Wet er wel
wat summierlijk in wordt behandeld en
daardoor de sedeleer niet wel recht komt.
Maar, dat is dan nog wel weer te verhelpen
door de uitlegging, explicatio denalogi die
wij in onzen Heidelberg vinden.

Een predikant nu, die bij zijn catechetisch
onderwijs het KORT BEGRIP gebruikt en dan
van dat onderwijs een beetje werk maakt, komt
er licht toe bij dit leerboekje zijn verklarende
en, zij het ook met mate, uitgebreide opmer-
kingen te geven. Natuurlijk is het daarbij zijn
bedoeling, dat de leerlingen deze zijn opmer-
kingen niet zullen vergeten.

Een nog niet zoo kwaad middel daartoe is:
die opmerkingen in telegram-stijl op het bord
te schrijven, en dit dan in een volgende les
nog maar eens weer te doen. Dan, ik erken,
dat dit zijn bewaren heeft. Het meer gebrui-
kelijke middel is dan ook, dat de docent
zijn opmerkingen door de discipelen zelf laat
opteekenen. Al sprekend, liefst weer in telegram-
stijl, geeft hij ze hun in de pen of het potlood. Hij
gaf dicteeren. Straks heeft hij, als zij al die
wijst den dan zwart op wit hebben, de blijde
verwachting, dat zij, wat zij daar nu rustig
naar huis dragen, vol zijn zullen leren en het
leven tot het er maar vast in zit.

Ook dit is een methode.
Maar ook zij heeft haar bezwaren.

De FERNHOOT heeft zich van haar bediend.
„Siet lang,” zoo staat er in 't begin van zijn
boekje, „was ik gewoon mijn leerlingen, bij de
behandeling van het KORT BEGRIP, aantekeningen
te laten maken.” — Ook ik heb, toen ik nog
dienstdoend predikant was, mij van deze methode
bediend en weet er dus van mee te praten.

Zegt Ds. FERNHOOT: „Dit roofde me echter
te veel tijd. Daarom besloot ik, wat ik liet op-
teekenen, te laten drukken.” — Ik kan spreken
van ook nog een ander bezwaar en wel, dat het
met dat maken van aantekeningen door leer-
lingen van boven de 12, die de school al een
tijlde verlaten hadden, vaak niet zoo heel vlot
ging. Er waren onder hen, die met deschrif-
ten speukten tot al op een vijf gepasseneerd
begonnen te staan. Vandaar zonderlinge gevallen
bij het uitlezen van het woord in schrift.

Ouder meer dit.
Toen ik, bij de bespreking van wat religie is,
na op de betekenis van het geloofsvolk
in de religie te hebben gewezen, het ook over de
kennis en de praktijk had gehad en daarna liet
opteekenen: „Religie: kennis en praktijk,” vond
ik, de „aantekeningen” mijner leerlingen later
eens doorziende: „Belgie, kennis, Frankrijk.”
En toen ging het mij als FERNHOOT: „ik besloot,
wat ik hen liet opteekenen, te laten drukken”
en gaf dat onder den titel welke woorden
van Schets van de Gereformeerde Geloofsover-
gave bij het KORT BEGRIP, te ROTTERDAM bij
J. H. DUNK in het licht.

De FERNHOOT heeft verder van zijn boekje:
„Le het in de eerste plaats voor eigen ge-
bruik ter perse. Toch konden er onder de
collega's zijn, die het zouden willen gebruiken.”
Welnu, ik acht deze onderstelling, vooral met
het oog op onze jongere predikanten, niet te
gevaarlijk, en ik kan aan de heeren voorspellen,
dat wanneer dit hun willen — FERNHOOT's boekje
gebruiken dan tot uitvoering komt, zij over hun
besluit geen berouw zullen hebben.

De dogmatisch zoo wel onderlegde prediker
van UTRECHT noemt vervolgens zelf zijn boekje:
„een volledige verklaring van 't KORT BEGRIP.”
Ik geloof, dat zijn bescheidenheid hem hier
parren speelt. Ik althans zou niet weten aan-
te wijzen, welke leden dit papieren kindeke mist.
Dit verklaring van het KORT BEGRIP is metter-
daad volledig; misschien iets te uitgebreid.
Juist door het schematische wordt bij zoo'n
boekje de dooreichtheid bereikt. Het skelet-
schematische dat het hebben moet, krijgt later wel,
door het levende woord van den catechist,
vleesch en bloed. Maar eerst moet de catechist
een beetje inzicht krijgen in het beoogde
van het gereformeerde systeem; niet anders dan
de kunsthebbende eerst een beetje inzicht moet
hebben in de anatomische verhoudingen van
het menschenlijf, zal hij straks genieten van het
geschiedend of gehouwen menschenbeeld.

„Voor op- en aanmerkingen houd ik me vrien-
delijk aanbevelen,” schrijft eindelijk Ds. Fern-
hoot.

Welnu, even vriendelijk als mijn opmerking
over het noodzakelijke om bij zoo'n boekje toco
vooral te blijven trachten naar het schema-
tische, het dor-skeletachtige, zijn bedoeld mijn
hier volgende aanmerkingen.

Ik heb slechts dese.
Dat op p. 3 onder de algemeene Openbaring
in de Natuur bij den mensch, wordt genoemd,
naast rede, ook geweten en onsterfelijkheid der
ziel. Maar het „geweten” is toch niet anders
dan de drang tot zelfbeoordeling in den
zondaar. Dan, op p. 6, waar de zedewet wordt
omschreven als: „de wil Gods, als regel voor
de menschenlijfe natuur” — moet toch wezen:
„voor het menschenlijk willen. Verder, op p. 6. Dat
de beiging om God en den naaste te haten ge-
breidel wordt door de gemeene genade, en wel
uitwendig door haar opkarend (?) voortienig be-
leed. Ook nog op p. 16, waar ik lees: „heilige
kerk. In den laatste tijd toch hebben wij
juist weer geleerd, dat het niet één, maar een
of n moet wezen. Eindelijk nog op p. 24, waar
naar het koninkrijk van de macht en dat der
genade, niet is genoemd: het koninkrijk der
barmhertigheid.

Ik zou ook nog een aanmerking kunnen
maken over wat p. 1 geeft over „Valche Gods-
diensten” — met name over wat daar staat van
„De Heideusche godsdiensten”. Dan, ik denk
later den raad, dat alles, bij een tweede druk,

maar wog te laten. Voor den catechisatist toch
is het voldoende te lezen, dat de christelijke
godsdienst de ware is en dat valche godsdiensten
zijn: de Joodsche, de Mohammedaansche en de
Heideusche.

Ook duikt het mij beter te spreken van
„religie”, dan van „godsdienst”.

Uit de Pers.

In de Zuid-er Kerkode worden in verband met
den naam Juliana, dien onze jonge Prinses
kreeg, de volgende bijzonderheden over het
leven van Juliana van Stolberg, de moeder van
Prins Willem I, meegedeeld:

Hare Majesteit onse gebedbedijde en geliefde
Koningin en Zijne Koninklijke Hoogheid Prins
Hendrik noemden de jongeboren prinses met den
naam Juliana.

Naar de moeder van den Vader des Vaderslands
Willem I, Prins van Oranje, die goed en bloed
voor ons volk ten offer bracht.

Dese moeder van Willem I, Juliana van Stolberg,
was een vrome vrouw.

Hoezeer het ons Christenvolk in ons vaderland
kon verkwikken, dat het Koninklijk echtpaar op
zettelijk het Vorstelijk kindeke naar dese vrouwe
wilde noemen, kan blijken uit wat wij hier wenschen
te laten volgen.

In Groen van Prinsterer's „Vaderlandsche Geschie-
denis” lezen wij: „De moeder, Juliana, Gravin van
Stolberg (1503—1580) gelooft Christin. In haar
afzammelingen (in 1578 reeds 123) is gebleken:
„ik doe barmhertigheid aan duizenden dergenen
die mij liefhebben en mijne geboden onderhouden.”

In „Vorstenhuis en vaderland”, het gedenkboek
bij de kroning van Koningin Wilhelmina uitgege-
ven door eenige Christelijke onderwijzers, sien wij:

„Juliana van Stolberg was een uitzinnende
vrouwe. Kloek en verstandig, was haar gemoed
met ware godsvrucht vervuld. Zij ook bereikte
den gezegenden ouderdom van 77 jaren (1503—
1580), waarin menige storm over haar hoofd is
gegaan en zij om den wille der gemulverde kerk
drie harer zonen: Adolf Lodewijk en Hendrik op
de slagvelden bij Heiligerlee en de Mookerheide
weerdelijk had verloren. Zij prentte in het gemoed
van al hare kinderen de beginselen van de vrome
gevoelens, waardoor zij zelfs zich zoo zeer onder-
scheide, en dese zaden, vroegrijg gestrooid,
waren bestemd om tot een overvloedigen opstet te
dripen. In den zeventienden tijd, toen Lodewijk en
Hendrik naar de Mookerheide togen, schreef zij
Lodewijk:

„Met bekommering als ik de gevaren, die u
omringen. Beraadslaag niets, doe niets, wat tegen
het Woord Gods, tegen het heil uwer ziel, tegen
het welzijn des lands en zijne inwoners gericht is.
Blij den Heiligen Vader, dat Hij u door
Zijnen Heiligen Geest verlichte, en dat Hij u
voor alle dingen het eeuwige leven leere be-
stinnen. Doch dit is onmogelijk, zonder den bij-
stand des Heiligen Geestes, welke het volstrekt
noodzakelijk is, in het gebied te volhouden. O, hoe
ben ik voor u bezorgd, welke angsten verschun-
ren mijn moederlijk hart! Leef, leef in de
vrede Gods, wend u tot Hem, smek Hem, dat
Hij u voor alle kwaad beware en u leide naar
Zijn welbehagen. Ik zal vurig voor u bidden,
bid ook gij voor mij.”

En in „Willem I, Prins van Oranje” door Fre-
deric Harrison uit het Engelsch vertaald met een
oordeel van Prof. Blok, lezen we eerst op bl. 8:
„Juliana van Stolberg was een vrouwe met een vast
karakter, een vromen geest, een liefhebbend ge-
moed, een Protestantsche van groote oprechtheid,
dich gematigd oordeel, een voorbeeldige vrouwe,
moeder en beheerscher. Haar kasteel was de school
van de jonge edellieden van Nassau, en een lang
leven van rampen en verliezen droeg zij met een
heldhaftige kalmte en moed. Zij stierf op den
leeftijd van zeven en zeventig jaren, nadat zij bij
haar twee echtgenooten niet minder dan zeventien
kinderen gehad had, terwijl zij, aldus, meer
dan honderd zestig nakomelingen naliet. Zij stierf
slechts vier jaar voor den moord op den oudste
harer kinderen uit het huis Nassau. Van haar vijf
zonen van 't Huis Nassau vielen vier als slachto-
fers in den groten strijd, waarvan de drie jon-
gers op het slagveld omkwamen gedurende haar
eigen leven.”

En op bl. 119: „Juliana van Stolberg, moeder
van vijf zoons en zeven dochters bij Willem van
Nassau den oudere, was het type van de liefheb-
bende, bedachtzame, kloekke, godvreesende huis-
moeder uit Luthers dagen. Haar edele brieven, die
ons overgeleverd zijn, ademen in iederen regel
moederlijke teederheid, oprechte vroomheid, en
ongeschooten moed. Zij raadpleegt Willem over de
opvoeding van haren jongsten zoon en menige
andere familieaangelegenheden, en ook zij wordt
dikwijls door hem geraadpleegd. Zij schrijft aan
den Prins en Lodewijk brieven, getuigend van
groote liefde en oprechte toewijding. Er is een
onderling wonderlijk pathos in haar oud Duitsch
met zijn vreemde speling. Zij stelde levendig be-
lang in iedere phase van den groten strijd —
maar bij haar was deze altijd en inderdaad een
strijd voor goddienst. „Siet op God, allen uwen
vertrouwen. Hij alleen kan u en de uwen redden;
zij, die hun hoop op Hem bouwen, zullen nooit
verlaten worden. Ik bid God het goede volk van
Haarlem kracht te geven. Mijn moederlijk hart
is steeds bij u.”

„Toen de Prins pogingen deed in onderhandeling
te treden met den Franschen Koning, beweet zij
moeder hem geen vertrouwen te stellen in eenige
hulp, die God ongewillig zou kunnen zijn. God
kan helpen, als alle aardse hulp weg is. Hij zal
de Zijnen nooit verlaten.”

„Na de vreeselijke nederlaag op de Mookerheide
schrijft zij in haar angst vol berusting:

„Waarlijk, ik ben een rampzalige vrouwe en
zal niet uit mijn rampzaligheid verlost worden,
voordat de lieve God mij tot zich zal hebben
genomen uit dit tranendal, wat ik Hem van
ganscher harte bid spoedig te doen geschieden.”

„Met zulk een berusting in den wil van God
zag zij drie zonen voor de goede zaak sneuvelen
in den slag.”

„Toen Jan Jan in 1577 met den Prins over
vrede begon te onderhandelen, schrijft de bejaarde
moeder (al was toen vijf en zeventig) aan haar
zoon aldus:

„Ik vrees zeer, dat de beloofde vrede een bron
van leed voor allen zal worden, want Satan
waart rond als een op buit beluste wolf in een
schaaphoed en zal verleid brengen over menig
vroom Christen. Maar onze Heer Jesus Christus,
die door zijn Hemelschen Vader met die machten
van hemel en aarde bedeeft is, kan ieder, die
zich op Hem verlaat en Hem in zijn hart ver-
trouwt, redden uit alle ellende. Het is beter
aardse dingen te verliezen, dan te verliezen
wat eeuwig is. Ik smek mijn heer en geliefden
zoon te sien naar de innerlijke waarheid van
de dingen, en sich niet door fraaije woorden te
laten lokken naar plaatsen, die vol gevaar kun-
nen zijn, want de wereld is vol bedroge.”

„Zoo ging zij steeds voort met haar groten zoon
te raden en voor hem te bidden tot het einde toe,
en zij overleed op zeven en zeventigjarigen leeftijd.
In 1580, juist voor de vervaardiging van den Ban-
nalenaten een zeer groot aantal nakomelingen en
een naam van vlekkelooze wijding aan haar plecht,
haar familie en haar geloof. Er bleef van haar
op hoogen leeftijd een fraai portret — een naden-
kende en statige vrouwe. Zij was even teeder als
verstandig, even onverwondbaar als bedachtzaam.
Maar het overheerschend element in haar karakter
was sterke persoonlijke vroomheid en evangelisch
geloof, wat zij in wel en wee steeds haar kinderen
inprentte. Zij was de puritaansche heilige in het
martaarsgeloof van Nassau.”

Tot soover Frederic Harrison.

Het is een genot sulks te lezen.
En nog grooter genot, een ernstig en rustig
in te denken, dat het Koninklijk echtpaar welke
wust hun kindeke naar dese Christinne, die 400
jaren geleden leefde, wenschte te noemen.

Zulke een feit toont ons, dat het verbond met
den „Potentat aller potentaten” in het Koninklijk
paleis niet in eere gehouden.

Moge ons Christenvolk het dankbaar waardeeren:

Officiële Berichten.

FUNAART. Zondag 2 Mei was voor onze
gemeente een zeer verblijdende dag, daar onze
nieuw beroepen leeraar, de heer H. A. Munick,
zijn intree deed heeft uitgesproken, naar aanlei-
ding van 1 Cor. 2: 12, 13, na des morgens
bevestigd te zijn door Ds. Sikkal van Amsterdam,
uit Jac. 1: 18.

Kort verslag van de Vergadering
der Classis Gorinchem op 3 Mei
1909.

1. De Vergadering wordt op de gebruikelijke
wijze geopend.

2. Præses is Ds. W. H. Bouwman, Assessor
Ds. J. v. d. Vlies, Scriba Ds. J. E. Reijenga.

3. Bij onderzoek der lastbrieven blijkt, dat alle
Kerken wettig vertegenwoordigd zijn.

4. De notulen worden gelezen en onveranderd
goedgekeurd.

5. Bij onderzoek naar art. 41 D. K. ontvangt
Leksmoud toestemming om een 2e roeping uit
te brengen op Ds. S., en ontvangen Noorde-
loos en Langrak advies inzake doopleden.

6. Tot consulat van Hardinveld wordt
aangewezen Ds. G. Verrij.

7. De Classis zal 2 afgevaardigden zenden naar
Gorinchem, om bij opening van het nieuwe
Kerkgebouw de classis te vertegenwoordigen.
Ds. J. v. d. Vlies en Ds. J. Kapteyn.

8. Tot afgevaardigden ter e. k. Part. Synode
worden benoemd als primi: Ds. C. Lindboom
en Ds. J. E. Reijenga, als secundi Ds. K. J.
Kapteyn en Ds. G. Verrij, als primi onder-
stelden de Br. A. W. de Leeuw en G. P. Scher-
pseel en als secundi de Br. H. v. d. Bant
en J. de Gooijer.

9. Leerdam verkrijgt advies in een tochtzaak.

10. Vianen ontvangt 37 50 gld. verhooging
voor de toegesegde classicale bijdrage naar
art. 13 D. K.

11. Een nieuwe regeling over de classicale
kosten wordt aangenomen.

12. De Classiebraven worden geregeld. Hulp
sal gevraagd bij de classes Dordrecht en Ba-
rendrecht.

13. De assessor eindigt met dankgevoel.

In naam en op last der classis voornemd.

J. E. REIJENGA.

A. I. Scriba.

Kort verslag van de vergadering der
classes Assen; 4 Mei 1909.

1. Ds. H. Dijkstra, naar toerbeurt præses,
opent de vergadering. Hij zal zingen Ps. 89: 8
gaat voor in gebed, en leest Ps. 85, waarna hij,
vooral aan de hand van de eerste woorden uit
dezen Psalm: „Gij zijt uwen lande gunstig
gewest, Heere”, een openingswoord spreekt en
„de heugelijke gebeurtenis” de geboorte van
Prinses Juliana, in herinnering brengt.

2. De credentibrieven worden gelezen en
in orde bevonden. De Kerk van Smilde B
soud een Diaken, wien, de reden gehoord,
keurstem wordt verleend. De Kerk van Een kon
door onvoorziene omstandigheden slechts één
afgevaardigde zenden.

3. Tot scriba wordt benoemd Ds. Hangelbroek,
tot assessor Ds. Groot Nibbelink, terwijl voor
het persverslag wordt aangewezen Br. Koster.

4. De notulen der vorige vergadering worden
gelezen en onveranderd goedgekeurd.

5. Naar aanleiding van een op de vorige
vergadering gestelde vraag eener kerk, of een
kind buiten echt geboren, en door leden der
kerk als pleegkind aangenomen, ook mag worden
gedoopt, rapporteert Ds. Hangelbroek.

Na eenige discussie wordt besloten, dat de
classis aan bedoelde kerk advies geve, deze
zaak voorloopig te laten rusten, en op de volgende
vergadering der classis, na grondig onderzoek,
dit breder te bespreken.

6. Ds. Hangelbroek rapporteert omtrent de
Zendingorganisatie in de kerken der classis,
vooral de Zendingarbeid op Soemba, en deelt mee:

a. In één kerk der classis werd door Z. Eerw.
Zendingverge gehouden en gecolleet.

b. In de Prov. Drente over 't geheel wordt
13 1/2 cent per hoofd voor de zending op Soemba
opgedragen;

c. In de classis Assen bedraagt dat 19 1/2 cent
per hoofd;

d. In de drie provincies, Groningen, Overijssel
en Drente werd over 1908 bijgebrachte ruim
f. 1000.— voor de zending op Soemba;

e. Wanneer per hoofd nog 2 centen per jaar
meer wordt bijgedragen, kan een vierde Die
naar naar Soemba worden uitgesonden;

f. Z. Eerw. heeft de Classis Assen vertegen-
woordigd bij de bevestiging van Ds. Colenbrander
te Appingedam.

7. Ds. W. W. Smith, Deputaat voor de Soemba-
Zending, rapporteert, dat Ds. Colenbrander D. V.
to Mei hoop te vertrekken naar Soemba; dat de
Zendingarbeid op Soemba geëgend voortgaat,
en dat de Zendingarbeid in Febr. te Assen
gehouden, goed geslaagd is.

8. Naar aanleiding van een mededeeling door
Br. Koster inzake den arbeid in Rijn Pruisen
en Westfalen, wordt besloten dat genoemde
Broeder sal schrijven aan alle Kerken der
Classis Assen, en dat dan in de volgende ver-
gadering deze zaak finaal zal worden geregeld.

9. Een concept-regeling voor de Classiskosten
door een der Kerken voorgesteld, wordt na
eenige bespreking teruggesonden.

10. Eene kerk vraagt vrijheid te mogen over-
gaan tot toepassing van den 2en trap van censuur
op een lidmate der gemeente, wegens onchriste-
lijke wandel en haltsarig verset tegen alle ver-
maningen. Dit wordt toegestaan.

11. De Kerk van Zuidlaren stelt voor, de
zaak der inwendig zending in Drente beter tus-
hand te nemen, opdat er meerdere samenwer-
king komt van de plaatselijke Kerken. Besloten
wordt, dat voorstel op de Part. Synode te brengen.

12. Roden vraagt en ontvangt advies inzake
beroeping van een Dienaar des Woords.

13. Tijdens de Vergadering wordt namens de
Classis Assen een telegram van gelukwenschen
gezonden aan H. M. de Koningin, met de ge-
poorte van Prinses Juliana.

14. Thans komt in behandeling een concept-
regeling inzake pensioenverzekering van kerkelijk
geëxamineerde Oefenaars in de Prov. Drente.

Wijl dit concept aan duidelijkheid veel te
wenchen overlaat, wordt den Afgevaardigden
naar de Part. Synode in last gegeven, aldaar
bevind van zaken aan de behandeling
dezer zaak deel te nemen.

15. Bij de rondvraag naar art. 41 D. K. wordt
aan een kerk advies gegeven, hoe te handelen
met leden, die naar de apostolischen overgaan,
en aan een andere kerk wordt advies gegeven
tot het verkrijgen van finantieel steun.

16. Tot afgevaardigden naar de Part. Synode
worden benoemd de Ds.: Dijkstra, Smitt en
Hangelbroek, primi; en Ds. Groot Nibbelink,
Wissink en Zahn, secundi; benevens de onder-
lingen J. Beekman te Zuidlaren, P. Koster te
Appelscha en L. v. Dijk te Borger, primi, en
S. Meijering te Smilde, R. Mennega te Assen
en O. Dijkstra te Een, sec.

17. Als kerkvisitatoren worden benoemd de
Ds. Dijkstra en Hangelbroek, primi, en Ds.
Groot Nibbelink en Smitt, secundi.

18. Rondvraag heeft plaats naar art. 41 D. K.

19. De korte notulen worden gelezen.

20. De præses sluit de vergadering.

De assessor, Ds. Groot Nibbelink, gaat voor
in dankzegging, nadat gezongen is Ps. 133: 3.

Op last der classes Assen:

P. KOSTER.

App. 5 Mei 1909.

Buitenland

Engeland. Verminderde bloei der
Wesleyaansche Methodistische Kerk.

De Methodist Recorder deelde deser dagen
gelijk alle jaren mede, hoeveel leden de Wes-
leyaansche Methodistische Kerk telt. Tot zijn
spijt moest het orgaan mededeelen, dat in het
verloopen jaar het ledental veel achteruit is
gegaan en wel met 2 1/2 leden. Dit aantal is
wel op de 490 744 leden niet groot, doch, wan-
neer siltstand al achteruitgang is, dan is ver-
mindering van ledental een nog veeget teken.

In al de drie districten waarin Londen door de
Methodisten verdeeld is, ging de Wesleyaansche
Methodistische Kerk voort, maar in vele pro-
vincies glog zij achteruit.

Men moet echter niet vergeten, dat de Wes-
leyaansche Methodisten een eigenaardige manier
hebben om te laten uitkomen wie tot de Kerk
behooren en wie niet. Wij meenen dat dit
het best aan den dag komt door een hoofd-
artikel in genoemde Methodist Recorder, waaraan
wij het volgende ontleenen:

„De valschheid van den tegenwoordigen
toestand wordt elk jaar meer ondergelijk.
Wij hebben ons systeem om gelden bijeen
te brengen voor de kerk zoo veranderd, dat
wij een groot deel van het geld dat noodig
is om de kerk te onderhouden, trekken van
mensen die niet als leden onzer kerk
erkend zijn en ook als zoodanig onder het
tegenwoordig heerschend systeem niet kunnen
erkend worden.... Zij komen wanneer de
tafel des Heeren aangericht wordt, zij dragen
bij voor den dienst des Woords, zij stemmen
met onse leer in, zij openbaren zich als
Christenen op de manier waardoor het alge-
meene type van ons Christelijk karakter tot
ontduiking komt; maar omdat zij niet vallen
of niet willen komen in de lijn van het
getuigenis van het bijwonen van onse klassen,
worden zij buiten het kerkelijk leven gelaten
en beroofd van de uitoefening van alle rechten
in de kerk van Christus, voor soover die
kerk zich openbaart in den eenigen vorm
waarvoor zij zorg dragen.”

Om te verstaan wat hiermede bedoeld wordt,
dient het volgende: Op de eerste conferentie die
Wesley hield tot organisatie van het Methodisme,
werden de gezelschappen die Wesley gevormd
had, in viere verdeeld. 1e. De Verenigde ge-
zelschappen (de opgewekten) 2e. de „Band”
gezelschappen (de begenadigden), 3e. de uitge-
lezen gezelschappen (de verlichten) en 4e. die
dergeenen welke boete deden, welke uit de genade
uitgevallen waren. De laatste twee afdeelingen
vervielen weldra. Van meer gewicht was de
indeeling der gezelschappen in klassen. De
gezelschappen namen zoo snel toe, dat het voor
de predikers onmogelijk was ieder afzonderlijk
na te gaan, en Wesley zag met smart, hoe dik-
wijls menschen in hun liefde bekoelden, ja zelfs
wer terug vielen tot de wereld. Hij zocht
eerst te vergeefs een middel om dien misstand
weg te nemen. In 1742 werd het middel hem
gewezen. In Bristol deed iemand het voorstel,
dat elk lid wekelijks een stuiver zou betalen
om de schulden die gemaakt waren om Metho-
distische kapellen te bouwen, te delgen.

Onderscheidene leden leden verbonden zich
daarom om bij elf buren het geld te innen.
Zij hadden daarbij gelegenheid over den levens-
wandel der leden die zij bezochten, toezicht te
houden. Wesley kwam nu op de gedachte en
voerde deze ook uit, om alle gezelschappen in
klassen van ongeveer 12 personen te verdeelen,
die onder een leider (Classleader) elke week
vergaderden, teneinde met hem over den toestand
van hun hart te spreken en hun bijdrage te
betalen. De Classleaders zeiven vergaderden
elke week met Wesley of met een zijner as-
sistenten om over den toestand hunner klassen
verlag te doen en het verzamelde geld te over-
handigen. Dit was echter Wesley nog niet ge-
noeg. Minstens om de drie maanden beocht
Wesley elk gezelschap, waarbij hij met elk lid
sprak, om zich persoonlijk van hun waarden in
de genade te overtuigen. Aan hen over wier
wandel hij tevreden was, gaf hij dan een kaart
(Society Ticket), die hen overal als